

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

OGŁOSZENIA

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12

Nr. 115

Katowice, niedziela 19-go maja 1929.

Rok 28

Otwarcie pawilonów rządowych.

Poznań. (PAT). W piątek rano dokonał Prezydent Rzplitej otwarcia wystawy rządowej w wielkim gmachu uniwersyteckim przy ulicy Grunwaldzkiej. W hallu gmachu powitał P. Prezydenta komisarz rządowy do sprawy wystaw rządowych minister Bertoni. Następnie P. Prezydent rozpoczął szczegółowe zwiedzanie wystawy rządowej rozmieszczonej w olbrzymim gmachu i zawierającej ekspozycję wszystkich niemal ministerstw. Po zwiedzeniu wystawy rządowej P. Prezydent udał się z otoczeniem na teren Powszechnej Wystawy Krajowej i zwiedził kilka dalszych pawilonów, poczem o godz. 1-ej powrócił do Zamku.

Prezydent Mościcki na zawodach hipicznych.

O godz. 3 po poł. wyjechał Pan Prezydent w towarzystwie małżonki autem na nowowytbudowany hipodrom, położony na błoniach Grunwaldzkich, gdzie rozpoczęły się międzynarodowe zawody hipiczne z udziałem licznych jeźdźców polskich, rumuńskich, amerykańskich i węgierskich.

Przy dźwiękach hymnu narodowego Pan Prezydent zjechał na hipodrom, gdzie powitał Go komitet wraz z członkami jury. Następnie Pan Prezydent zajął miejsce w przygotowanej dla niego łoży, na której równocześnie zaciągnięto sztandar Prezydenta Rzeczypospolitej. W łoży tej oczekiwał już Pana Prezydenta J. E. ks. Prymas Hlond, przyczem orkiestra odegrała kolejno hymny państwowe: rumuński, amerykański, węgierski i polski. Z kolei rozpoczęły się zawody o nagrodę, srebrny puchar, ufundowany przez Pana Prezydenta.

Pan Prezydent przez dłuższy czas przypatrywał się zawodom, poczem o godz. 5 po poł. odjechał na Zamek, żegnany hymnem narodowym.

Polityka Czechosłowacji w oświeceniu prez. Masaryka.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse“ zamieszcza szczegółowy rozmowy berlińskiego profesora ekonomii, Juliusza Wolffa, z prezydentem Czechosłowacji, Masarykiem.

Prezydent Masaryk oświadczył, że ze strony czeskiej jest czynione wszystko, by zacieśnić stosunki polityczne między Niemcami i Francją. Prezydent Masaryk nie wątpi, że jeżeli Niemcy i Francja zbliżą się do siebie, wówczas poprawią się także stosunki między Niemcami a Anglią.

Oficjalna polityka czechosłowacka nie jest skierowana przeciwko Niemcom, a najlepszym dowodem tego jest fakt, że ze strony wybitnych polityków państw zaprzeczających uczy-

Przyjęcie u Prymasa Polski.

Warszawa. (PAT). Prezes Rady Ministrów, dr. Kazimierz Świątalski który rano wrócił z Poznania, wyjedzie w sobotę ponownie do Poznania, gdzie weźmie udział w obiedzie, wydanym w tym dniu przez J. E. ks. Prymasa Hlonda dla Prezydenta Rzplitej i członków Rządu. Razem z premierem wyjadą kierownik Ministerstwa Skarbu p. Matuszewski i Minister Komunikacji inż. Kühn.

Prasa zagraniczna o wystawie.

Berlin. (PAT). „Berliner Tageblatt“ donosi w depeszy z Poznania o otwarciu wystawy poznańskiej, charakteryzując ją jako na wielką skalę podjętą próbę pokazania, co Polska osiągnęła w ciągu 10-ciu lat swego niepodległego bytu pod względem gospodarczym i kulturalnym.

Korespondent zaznacza, że z niemieckiego punktu widzenia nie należy pomniejszać znaczenia tej niegotowej jeszcze wystawy, tembardziej, że mniejszość niemiecka jest reprezentowana na niej znakomicie, okazując nacznie, ile obecnie Poznań „zawdzięcza“ pod względem kulturalnym i organizacyjnym wpływom niemieckim. Jako jedną z najciekawszych części wystawy przytacza korespondent pałac sztuki oraz podkreśla, że w dziale gospodarczym największe wrażenie robi dział przemysłu górnośląskiego i doskonale zbudowany oddział przemysłu włókienniczego.

Paryż. (PAT). Prasa zamieszcza szereg obszernych komunikatów o otwarciu wystawy w Poznaniu. „Journal des Debats“ drukuje dłuższy artykuł przedstawiający całokształt wzrostu przemysłu i gospodarki Polski, który znajduje swój wyraz na wystawie, gdzie również przedstawiona jest sztuka, szkolnictwo, wychowanie fizyczne i inne wysiłki, dokonane przez Polskę w ciągu 10-ciu lat niepodległego bytu.

niono Czechosłowacji zarzut germanofilstwa.

Co się tyczy Węgier, to prezydent Masaryk oświadczył, że osobiście nie ma on nic przeciwko uregulowaniu granic między temi państwami na podstawie wzajemnego porozumienia. Przeciwnie temu jednak są inne państwa Małej Ententy, gdyż obawiają się one, że Węgry postawią również pod ich adresem takie same żądania. Czechosłowacja zatem ma na razie związane ręce. Jeżeli jednak Węgry spodziewają się uregulowania tej sprawy na innej podstawie, niż na podstawie porozumienia, zawłoda się one bardzo w swych nadziejach.

Zapomniani.

Krwawe zajścia w Opolu, w których kilkotysięczne rzesze dokonały bohaterskiego napadu na bezbronnych, Bogu ducha winnych artystów oraz na kobiety, wywołały w całej Polsce słuszne oburzenie. Pod wpływem tego niesłychanego czynu wzburzyły się uczucia społeczeństwa i znalazły dobitny wyraz w manifestacjach, piętnujących barbarzyństwo nacjonalistów niemieckich. Ogólne współczucie słusznie zwróciło się ku ofiarom napadu, którym przesyłano ze wszystkich stron ubolewanie.

W tym odruchu zapomniano jednak prawie całkiem o najważniejszej rzeczy, mianowicie o naszych rodakach, żyjących na Śląsku Opolskim. Społeczeństwo polskie, zaabsorbowane swymi własnymi troskami, mało na ogół uwagi poświęcało dotychczas stosunkom tamtejszym. Wypadki opolskie powinny nareszcie otworzyć oczy i obudzić zainteresowanie dla warunków, w jakich musi tam wegetować żywioł polski. To, co spotkało artystów katowickich, było tylko jaskrawą formą tych nastrojów, z którymi stykać się on musi codziennie.

Ale o tych rzeczach mało wie się w Polsce, a jeszcze mniej pisze. Życie Polaków Śląska Opolskiego, ich bóle, troski, dążenia, mało są znane ogółowi. Tylko wówczas, gdy zdarzy się jakiś jaskrawy wypadek, przypomina sobie prasa, że tam poza słupami granicznymi, istnieje żywioł polski. Dzienniki podadzą kilka wzmianek, wypiszą kilka płomiennych artykułów i po paru dniach Śląsk Opolski zakrywa znów mgłą zapomnienia, aż do następnego wydarzenia. A życie — to szare, codzienne, biegnie nieprzerwanie. Każdy dzień przynosi może nie głośnie, ale równie dokuczliwe przykrości. W tem codziennem zmaganiu się z przeważnymi wpływami brak jest ludności moralnego poparcia, brak świadomości, że ci rodacy, którym los się uśmiechnął i którzy mogą swobodnie pielegnować swą polskość w wolnej Ojczyźnie, stale czuwają i gotowi są spieszyć z realną pomocą.

Z drugiej znów strony ludność Śląska Opolskiego widzi, jak gorąco zajmują się Niemcy swymi rodakami za granicą. Wszak istnieje cały szereg związków, których jedynym celem jest opieka nad zagranicznymi Niemcami. Zbierają one w całym państwie ofiary pieniężne, zapomocą których wspierają ich ekonomicznie, umożliwiają usamodzielnienie się gospodarcze za pomocą dogodnych kredytów, szerzą kulturę przez nadsyłanie stosów książek, podręczników szkolnych, odpowiednich prelegentów. Jednym słowem Niemiec zagranicą nie czuje się osamotniony, wie, że o nim myślą i że w ciężkich chwilach ma do kogo się zwrócić. A ileż jeszcze istnieje nieznanych kanałów, którymi płynie materialna i moralna pomoc z Niemiec?

Tego wszystkiego brak jest w Polsce. Milionom marek, rzucanym przez Niemcy za granicę, społeczeństwo polskie niczego nie przeciwstawia. O

tem, co się tam robi w walce z naporem niemieckim, nic się nie wie. Nikt sobie nie zdaje sprawy z tego, jak trudna jest tam egzystencja.

Pozornie władze niemieckie starają się przestrzegać praw, zagwarantowanych ludności polskiej. Dawniejszy nadprezydent opolski, dr. Proske, przy każdej sposobności podkreślał swoją lojalność wobec traktatów i zapewniał o swej bezstronności. Cóż z tego, kiedy organy wykonawcze widocznie same nie wierzyły w szczerść tych zapewnień, skoro gdzie się tylko dało szykanowały tych, którzy mieli odwagę przyznawać się do polskości. Czy to przy rozdziałach kredytów na zasiewy, sztuczne nawozy, melioracje, którymi dysponowały powiaty, czy przy przydziałach ziemi, przeznaczonej na parcelację, znalazłno zawsze jakiś pretekst, by Polak nie był traktowany na równi z Niemcem. Spółdzielnie polskie nadaremnie kołatały o prawo utworzenia związku rewizyjnego i o kredyty banku państwa.

Trudne położenie powiększał jeszcze bardziej duch panujący wśród ludności niemieckiej Śląska Opolskiego. Czy to rzemieślnik, czy kupiec, nie może przyznawać się otwarcie do polskości, gdyż traci klientelę niemiecką. Głośna rozmowa polska naraża na najbrutalniejsze ataki ze strony przechodniów. Dążność do zagłady wszystkiego, co polskie, zakorzeniła się tak głęboko, że nawet zaczęła wkradać się do duchowieństwa, zwłaszcza młodszego. Coraz częściej słychać o kasowaniu polskich nabożeństw i rugowaniu języka polskiego z nauki przygotowawczej do św. Sakramentów.

Nowy nadprezydent, dr. Lukaschek, w swej inauguracyjnej mowie zapewniał, że pragnie, by każdy, czujący po polsku, przyznawał się śmiało do tego. W takim nastawieniu psychologicznym Niemców, jakie znalazło swój wyraz w napadzie opolskim, brzmią te słowa, jak ironia. Apł tak odniósłby niewątpliwie skutek, gdyby ludność polska nie miała za sobą tyloletniego smutnego doświadczenia. Obecnie przebrzmiał on bez echa, jak długo dr. Lukaschek nie zdoła jej przekonać, że manifestowanie polskości nie przyniesie szkody na zdrowiu i mieniu, że nie tylko władze, ale i ogół Niemców szanować będzie jego odrębność narodową.

Pomimo tych ciężkich warunków polskość ludu śląskiego nie zaginęła. Ci, których trudności nie załamały, szukają w sobie samych oparcia przedewszystkiem na drodze spółdzielczości.

Niktę to poczynania wobec potęgi, jaką rozporządzają organizacje niemieckie. A jednak, choć skromne rozmiarami, żyją polskie spółdzielnie pomimo, że nikt im z pomocą nie przychodzi. Istnieją kółka śpiewackie i kulturalne, ale nie mają żadnych środków, by dawać swym członkom strasę duchową w postaci książek i odczytów. Sami swemi groszowymi

składkami pokrywają najpilniejsze potrzeby.

Tak wygląda na Śląsku Opolskim ta szara codzienna rzeczywistość w pauzach pomiędzy bombami i kijami, jakie od czasu do czasu spadają na karłki Polaków, a o których świat nie słyszy. Uświadomienie sobie ciężkiej egzystencji w jakiej żyje właśnie w

tych pauzach ludność polska, powinno być zadaniem społeczeństwa polskiego i odpowiednia pomoc.

Oby jaskrawe wypadki opolskie zbudziły sumienie Polski i skierowały wysiłek narodu w tym kierunku, by umożliwić Polakom Śląska Opolskiego swobodne przyznawanie się do polskości.

Przegląd polityczny

Spekulanci przy pracy.

Jak donosi „Kurier Poznański”, w związku z wystawą wznaga się w Poznaniu drożyzna artykułów pierwszej potrzeby. Doszło do tego, że pracownicy państwowi i samorządowi w Poznaniu czynią energiczne starania o przyznanie im na czas trwania wystawy dodatku drożyznianego.

Ze strony zarządu wystawy, jakoteż władz miejskich zapewniano, że przedsięwzięto wszelkie potrzebne kroki, aby zapobiec drożyznie i wyzyskowi. Nie dosyć jest jednak ustanowić ceny mieszkań, które nawiasem mówiąc, są bardzo wysokie, zwłaszcza w nowo wybudowanym hotelu przez zarząd wystawy. Należy przede wszystkim dbać o to, by ceny za produkty żywnościowe nie drożały. Do podwyższania cen nie ma absolutnie żadnej przyczyny gospodarczej. Chciwiość handlarzy należy bezwzględnie poskromić. Poznań już i tak wiele na wystawie zarobi przez zwiększone obroty we wszystkich dziedzinach. Niema jednak powodu, by spekulanci jeszcze więcej zarabiali przez nieuzasadnione podwyższanie cen. Takie stosunki bowiem odstrasza ludzi od jazdy do Poznania, a na zagranicy wywołują jak najgorsze wrażenie.

Ezopłodna opozycja.

Wszystkie stronnictwa polskie, stojące w opozycji do rządu, bez względu na to, czy prawicowe, czy lewicowe, zgodne są w namyślnym atakowaniu go. Jednym z głównych powodów niezadowolenia jest fakt, że rząd zamknął sesję sejmiku warszawskiego. Zdawaćby się mogło, że opozycja będzie zgodną także na punkcie wyzyskanie wszelkich możliwości jakie daje konstytucja, by zmusić rząd do zwołania sesji. A takie możliwości istnieją. Konstytucja bowiem wyraźnie przewiduje, że na żądanie trzeciej części posłów Prezydent Rzeczypospolitej jest obowiązany zwołać sejm na sesję. Jeśli więc opozycja słusznie uważa rządzenie bez sejmiku za szko-

liwe, w takim razie powinna skorzystać z prawa nadanego posłom przez konstytucję i zażądać zwołania sejmiku.

Tymczasem tak nie jest. Wprawdzie dzienniki prawicowej opozycji oświadczają gotowość wystąpienia do p. Prezydenta z tem żądaniem, ale równocześnie zaznacza, że nie da się tego zrobić, gdyż lewica nie chce podpisać takiego wniosku, uważając rzekomo sesję letnią za niepożądaną.

Powtarza się zatem dawna historia. Opozycja chciałaby — ale nie ma odwagi. Bo najłatwiej jest krytykować, ale najtrudniej zdobyć się na czyn, który mógłby skończyć się nieprzyjemnymi następstwami.

Prawdziwe cele Stahlhelmu.

W Gdańsku odbyło się zebranie, zwołane przez „Stahlhelmu”, celem zaprotegowania przeciwko zakazowi odbycia zjazdu „Stahlhelmu”, wydanemu swego czasu przez Senat W. M. Gdańska. Zebranie otworzył przewodniczący „Stahlhelmu” gdańskiego, b. major Wild, oświadczając, jakoby zakaz urządzenia zjazdu „Stahlhelmu” w Gdańsku podyktowany był tylko niewiastą do tej organizacji oraz względami na porozumienie z Polską. „My, gdańszczanie — zakończył major Wild swoje przemówienie — jesteśmy jednak Prusakami i będziemy działać, jak Prusacy, bez względu na to, czy będzie pokój, czy też burza, tak długo, dopóki nie nadejdzie dzień, w którym nie spadną białoczerwone słupy graniczne i dopóki to, co było niemieckie, nie wróci do Niemiec”.

Następnie zabrał głos osławiony agitator „Stahlhelmu” dr. Stadler z Berlina, który wygłosił dłuższe przemówienie na temat zakazu Senatowi. Mówca ten wystąpił w sposób niesłychanie gwałtowny, a nawet bezczelny przeciwko Polsce, przeciwko traktatowi wersalskiemu, dalej przeciwko wszelkim prądom pacyfistycznym, a w końcu przeciwko Senatowi Wolnego Miasta za jego zakaz. W ciągu swego przemówienia dr. Stadler zdr-

dził się, że celem „Stahlhelmu” w Gdańsku jest działalność, której dążeniem jest wyrzucenie Polaków z Gdańska. „Stahlhelm” — oświadczył dalej dr. Stadler — posiada dostateczny zasób broni do dyspozycji i broń tę podniesie, skoro nadejdzie stosowna chwila.

Wskazując w końcu na przyszłe nowe Niemcy, dr. Stadler zwrócił uwagę na znaczenie terenów wschodnio-nadwiślańskich, kończąc okrzykiem: „Precz z Francją, precz z Polakami!”

Po przemówieniu dr. Stadlera uchwalono rezolucję, protestującą w słowach obelżywych przeciwko zakazowi, wydanemu przez Senat gdański przeciw odbyciu kongresowi „Stahlhelmu” w Gdańsku.

Nie zawadzi przypomnieć, że honorowym przewodniczącym Stahlhelmu jest prezydent Hindenburg.

Oczyszczanie partii komunistycznej w Rosji.

Zgodnie z uchwałami 16-tej konferencji wszechzwiązkowej partii komunistycznej, o czym donosiliśmy, rozpoczęło się już generalne oczyszczanie partii komunistycznej z żywołów niepożądanych. Jak informują z kół partyjnych akcja ta przeprowadzona będzie wyjątkowo surowo i obejmować ma nie tylko jawnych wrogów władzy sowieckiej, ale także pracowników niewypełniających dostatecznie gorliwie instrukcji oraz objąć aparat sowiecki w zakresie tych urzędników, którzy zajmują stanowisko bez odpowiednich kompetencji wykształcenia. Można sobie wyobrazić, że to „oczyszczanie” będzie pretekstem do nowych nadużyć i porachunków osobistych wśród klik partyjnych.

Prace rządu rumuńskiego.

W Bukareszcie odbyła się konferencja przedstawicieli większości parlamentarnej. Prezes rady ministrów Maniu wygłosił na tej konferencji przemówienie, w którym dał rzut oka na prace dokonane w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy istnienia obecnego rządu oraz na osiągnięte w tym okresie wyniki. Premier zapewnił, że we wszystkich zakątkach kraju panuje całkowita swoboda, praworządność i najzupełniejszy spokój. Rząd odziedziczył ciężką sytuację finansową i gospodarczą, której zaradził, zaciągając zagranicą pożyczkę oraz inaugurując nową politykę gospodarczą, która uawniła się w wydanych ostatnio ustawach o kopalniach oraz o komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych. Rząd zdecydowany jest jednak nie uciekać się do żadnych nowych po-

zyczek: zbada natomiast jaknajskrupulatniej sprawę przeprowadzenia możliwych oszczędności. W końcu premier zaznaczył, że rząd podejmie jeszcze ostrzejsze zarządzenia, o ile okaże się to potrzebnym, gdyż należy wreszcie zaprowadzić ład w administracji państwa.

Zwolennicy wydalonego księcia rumuńskiego.

Podczas uroczystości dziesięciolecia powstania wielkiej Rumunii jeden z senatorów stronnictwa rządowego, Cornesco, wychwalając byłego następcę tronu, ks. Karola, pozbawionego prawa dziedzictwa. Z tego powodu poseł Duca ze stronnictwa liberalnego, będącego w opozycji, wniósł ostrą interpelację. Przedstawiciel rządu oświadczył, że prasa przedstawiła nieścisłe mówę senatora Cornesco. Mimo to rząd przyznaje, że była ona niestosowną i pociągnie senatora do odpowiedzialności sądowej, o ile parlament uchwali jego wydanie.

Musolini kokietuje Turcję.

„Matin” donosi z Konstantynopola, iż przewidywany jest w lipcu przyjazd Mussoliniego do Konstantynopola. Od będzie on cały szereg konferencji z prezydentem Mustafą Kemalem. Tematem konferencji ma być całokształt stosunków turecko-włoskich.

Jugosławia przeciwko zmniejszeniu odszkodowań.

Podczas obrad rzeczoznawców nad odszkodowaniami wyłonił się projekt, aby procentowo zmniejszyć udział niektórych, zwłaszcza mniejszych państw w odszkodowaniach. Przeciwnie temu projektowi założyła Jugosławia urzędowo protest. Rząd twierdzi, że na mocy układu w Spa nastąpił rozdział pomiędzy poszczególne państwa odszkodowań. Wobec tego nie może on zgodzić się na żadne zmiany układu, zagwarantowanego przez wielkie mocarstwa.

Los Amanullaha.

Według nadeszłych do Londynu wiadomości położenie Habibulaha, jako emira w Kabulu, ogromnie się poprawiło i żaden z jego rywali nie będzie mógł odnieść nad nim zwycięstwa. Po zwycięstwach nad Amanullahem i Nadir-Chanem wpływ Habibulaha ogromnie wzrósł. Armia jego jest bardzo dobrze uzbrojona, a ponadto zajmuje cały szereg punktów strategicznych, które umożliwiają jej odparcie ewentualnych ataków ze strony Amanullaha.

Czy istotnie Habibullah odniósł zwycięstwa, o których mówi prasa angielska, trudno sprawdzić.

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

CZEŚĆ DRUGA.

16)

—

(Ciąg dalszy).

— Do wszystkiego trzeba mieć szczęście — powiedział Nartowski. — Taki Zawiejski urodził się chyba w czepku, że spotkał na swej drodze i potrafił rozkochać w sobie tego anioła. Zazdroszczę mu i jeszcze nie wiem, czy pan starosta nie każe mnie któregoś pięknego dnia zakuć w kajdany, bo przyznaję się, że byłbym zdolny do popełnienia morderstwa na osobie tego pana Aleksandra.

— A czy pan myśli, że zdobyłby pan przez to serce tej czarującej istoty? — odezwał się komisarz.

— No, to pana wydeleguję do morderstwa a sam się z nią ożenię.

— Ha, ha, ha! — śmiał się starosta. — A jaką rolę upatrzył pan dla mnie w tym dramacie?

— Starosty, oczywiście weselnego. Nie będzie to połączone wprawdzie z awansem, ale trudno, na weselu nie jest dotąd znany urząd ministra lub wojewody.

Starosta śmiał się, rozbawiony paplaniem Nartowskiego. A potem zaczął mówić o wypadku pani Marysi, wyrażając swe zdanie o pewnych niejasnościach w przebiegu.

— Nie rozumiem jednej rzeczy, — mówił — która od razu mnie uderzyła. Oto wybawca pani Grojeckiej, jak się przedstawił Chelmecki, twierdził, że spotkał dwu ludzi, prowadzących panią Grojecką w stronę Mikołowa. Ludzie ci zbiegli na jego

widok. Dlaczego uczynili to, trudno się domyślić, bo wątpię, żeby go już skądś znali, albo on ich.

— Podobno on się zatrzymał i zapytał, co pani Marysia robi o tej porze pieszo o kilkanaście kilometrów od Katowic — odezwał się Nartowski.

— To mi jeszcze nie tłumaczy ich ucieczki. Jeśli z jakiegokolwiek względu mieli zamiar porwać panią Grojecką, to wmieszanie się jednego człowieka nie mogło ich sprowadzić z tej drogi. Przecież ich towarzysze nie wahali się strzelać do nas, choć było nas więcej. Potem, skąd ten pan Chelmecki wziął się tam akurat o tej godzinie? Jeśli wracał, jak mówił z Bielska, to jakim cudem widziałem go przed wyjazdem z Savoyu w sąsiedniej kabine telefonicznej? Tak, przypominam sobie dokładnie, że widziałem tę twarz. Możemy o to zresztą zapytać w hotelu. Służba będzie wiedzieć. Wszystkie te wątpliwości byłbym poruszył w Mikołowie, gdyby nie to, że nie chciałem tego czynić w obecności pani Grojeckiej. Ale jutro trzeba będzie wyświetlić sprawę. Pan będzie łaskaw, panie komisarzu, przeprowadzić śledztwo. Mam nadzieję, że pan Kobyłecki przywiezie jakiś materiał z Mikołowa. To dzielny wywiadowca. Żal mi biedaka, że musiał zostać, ale trzeba było zabezpieczyć ten tajemniczy samochód, no i przeprowadzić na miejscu śledztwo.

Tymczasem pani Marysia opowiadała Aleksandrowi przebieg zajścia.

— Kiedy po najechaniu na nasz wóz prześladam się do samochodu tych obcych panów, odczułam od razu duszną atmosferę. Poprzez grzeczne słówka przebiegała dziwna tajemniczość zachowania się tych ludzi. Spojrzenia, jakie z sobą zamieniali, budziły we mnie niepokój, prztem od czasu do czasu mówili do siebie jakimś dziwnym językiem, prawdopodobnie węgierskim, bo nie mogłam zrozu-

mieć ani słowa. Kiedy zwróciłam uwagę tych panów, że prawdopodobnie już jesteśmy w Ligocie, zapewniali mnie, że się mylę. Potem niby zaczęli błądzić i pytali się kogoś, lecz mimo dokładnych wskazówek przechodnia jechali wciąż w jednym kierunku. Wprawdzie zawrócili kilka razy, jednak byłam pewna, że krąży tylko dla zmylenia mnie. Za nami jechał jakiś inny samochód, który zaraz zwrócił moją uwagę, bo mimo, że zatrzymaliśmy się co parę kilometrów, żeby coś poprawić przy motorze, nie wyminął nas ani razu. Prostu zaczęłam się bać tego wozu. Dopiero, gdy nasz motor zepsuł się na dobrze, tamten wóz wyminął nas. Jeden z panów poszwargotał coś z szoferem a potem powiedział do mnie, że musimy opuścić wóz i pieszo szukać mojego domu. Musiałam się na to zgodzić, choć patrzyło im źle z oczu i lek ogarniał mnie coraz większy. Uszliśmy z pół kilometra, gdy naprzeciw nas ukazał się jakiś samochód. Gdy podjechał bliżej, krzyknęłam co sił i wóz zatrzymał się. Wysiadł z niego ten pan, który od przyjazdu do Katowic prześladował mnie swoim rzekomym uwielbieniem. Jeszcze raz krzyknęłam „ratunku!” i ten pan wyjął z kieszeni broń. Tamci rzucili się na niego, ale to jest widocznie bardzo silny mężczyzna, bo uderzył jednego w twarz tak, że przewrócił się, a drugi nie czekał już, tylko uciekł. Zabrał mnie potem do swego wozu. Opowiedziałam mu swoją przygodę. Z początku chciał mnie odwieźć do Katowic, ale zaraz rozmyślił się, bo przypuszczał, że tamci mogą zrobić zasadzkę. Mówił, że niedaleko jest miasteczko Mikołów i tam pojechaliśmy, żeby poprosić w policji o pomoc. Żeby mnie nie fatygować, zawiązał mnie do hotelu, a sam poszedł na policję. Właśnie, kiedy wrócił, panowie zajęchali przed hotel.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela
19
maja

**Uroczystość Zesłania Ducha św.
czyli Zielone Świątki.**

**Św. Pudencjanny, panny
męczenn., † 159.**

**Św. Iwona, kapłana
w XIII wieku.**

SŁOWA: KRZESOMYŚL.

Duch Pański napęlił okrag ziemi,
a to, co wszystko ma w sobie, ma wiadomości głosu. (Madr. I.)

**Zielone Świątki czyli Zesłanie Ducha
Świętego.**

Dnia dziesiątego po Wniebowstąpieniu Pańskim uczniowie i kilka uczennic Pana Jezusa wraz z Najśw. Matką byli zebrani w tem samym mieszkaniu, gdzie odbyła się wieczerza Pańska. Był to dzień uroczysty u żydów, w którym obchodzą pamiątkę nadania im Przykazań Boskich przez Mojżesza. W tem około godziny 9-tej rano powstał nagle mocny szum od góry, a ponad uczniami ukazały się płomyki na kształt języków ognistych. Było to wstąpienie Ducha świętego w Apostołów. Posłyszawszy nagły szum w owym domu, zbiegły się doń tłumy ludu z miasta, a byli wśród nich ludzie z różnych dalekich krajów przybyli. Apostołowie ku nim wyszli i jakże ich zadziwili, gdy będąc prostymi ludźmi, zaczęli przemawiać różnemi obcemi językami! Najpierw mówił Święty Piotr, nakłaniając lud, aby się do wiary Chrystusowej nawracali. Na jego głos odrazu 3000 ludzi przyjęło chrzest święty. Dlatego to w dniu zesłania Ducha Świętego Kościół obchodzi zarazem pamiątkę swego założenia.

Zdanie: Bóg daje pociechę Swoją, aby człowiek był mężniejszym w znośeniu przeciwności.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wschodzi o godzinie 3.54, zachodzi o godz. 19.28. — Księżyc wsch. o godz. 15.4, zachodzi o godz. 2.32. — Księżyc w opozycji z Uranem.

Długość dnia 15 godzin 34 min. — **Zmiany powietrza:** wietrzno, pogodnie. — **Jutro:** wietrzno, dżdżyście.

Jutro, 20 maja, poniedziałek Świąteczny.

We wtorek, 21 maja: Św. Feliksa a Cantalicio, wyznawcy, patrona dzieci † 1587.

Wszehsłowiński zlot Sokolstwa.

Przygotowania do wszehsłowińskiego zlotu w Poznaniu w dniach 29 i 30 czerwca oraz 1 lipca będą niebawem ukończone. Niezwykle pięknym widowiskiem podczas zlotu Sokolstwa będzie widowisko „Zaślubiny Wisły z Bałtykiem“. W samem widowisku weźmie udział ponad tysiąc osób z różnych stron Polski, w pięknych strojach ludowych. Ujrzymy zatem wzorzyste pasiaki łowieckie, gunie góralskie, sukmany z Mazowsza oraz barwne krakowskie ubiory. Obecni na zlocie widzieć będą dziarskiego mazura, skoczego krakowiaka i kujawiaka, ślicznego trojaka ze Śląska, niezwykle ciekawe tańce góralskie, oryginalne dożynki — wszystko przy wórze porywających melodyj rdzennie polskich, urozmaiconych dziarskimi przyspiewkami, oraz solowymi popisami.

Województwo śląskie.

* Przestroga dla jadących do Poznania. Referat prasowy P. W. K. komunikuje, że wydarzyły się w ciągu dwóch ubiegłych dni bardzo liczne wypadki, że osoby, przyjeżdżające na P. W. K., napotykały na trudności przy otrzymywaniu zniżek kolejowych w czasie opuszczania Poznania celem

udania się w drogę powrotną do miejsca swego zamieszkania.

Wobec tego zawiadamia się wszystkich, przyjeżdżających do Poznania na P. W. K., ażeby przy kasie kolejowej w chwili wyjazdu z miejsca swego zamieszkania zawiadamiali, że udają się na P. W. K., przyzem otrzymają odpowiednie uprawnienia do otrzymania zniżki na drogę powrotną. Na tej podstawie w Poznaniu już bez żadnych trudności otrzymać będą mogli zniżki na drogę powrotną. Kto nie zastosuje się do powyższego i nie zgłosi przy wyjeździe z miejsca swego zamieszkania odpowiedniej deklaracji, nie może liczyć na żadne zniżki.

* Wyjazd śpiewaków do Poznania. W sobotę specjalnymi pociągami wyruszyły drużyny śpiewacze Śląska w liczbie 3 tysięcy do Poznania na Wszehsłowiński Zjazd, który się odbędzie w Zielone Świątki pod protektorem Prezydenta Rzplitej Mościckiego. Olbrzymi ten zespół wykona dwa utwory kompozytorów śląskich i to ks. Chłondowskiego „Orzeł Biały“ na chóry męskie oraz Rozmowa z Piramidami do słów Słowackiego z muzyką Stoińskiego, który osobiście dyrygować będzie w obecności p. Prezydenta olbrzymim tym aparatem. Poza tem jadą najlepsze chóry śląskie z występami indywidualnymi i to „Ogniwo“ Katowice (dyr. Stoiński), Nowa Wieś (dyr. Kandziora), „Paderewski“ (dyr. Nocon), „Chór Teatru Polskiego“ z Bielska (dyr. Gabzdyl); potem chóry męskie „Chopin“ Siemianowice (dyr. Pietrek), „Rota“ Król. Huta (dyr. L. Poniecki). Chóry zbiorowe śpiewają w pierwsze święto wieczorem, indywidualnie w drugie święto przed południem — popisy transmitować będzie Radio poznanińskie.

* Minister spraw wewnętrznych przybędzie na Śląsk. Minister Składowski przybędzie na Śląsk 30 maja, jak już donosiliśmy i dokona w Katowicach oraz innych miastach śląskich inspekcji. W Katowicach i innych miastach od paru dni urzędują komisje sanitarne i badają, czy stan składów, sklepów, piwnic, podwórzy i t. d. odpowiada przepisom sanitarnym. W Katowicach zamknięto kilka składów.

* Znowu ujawnienie przemytu. Wywiadowcy śląskiej straży granicznej w czasie dokonanej rewizji w kilku firmach krakowskich znaleźli większą ilość skóry pochodzącej z przemytu. Wartość ujawnionego przemytu wynosi przeszło 100.000 złotych. Afera zatacza szerokie kregi.

* Wycieczka do Sztokholmu. W związku z organizowaną przez Ligę Morską i Rzeczną wycieczką do Szwecji, dowiadujemy się, że zapisy przyjmuje się jeszcze do dnia 2 maja b. r. Koszta wycieczki, która zwiedzi Visby i Sztokholm, wynoszą 338 złotych. Wyjazd do Szwecji nastąpi w dniu 22 czerwca w południe z Gdyni. Zgłoszenia na pozostałe jeszcze w niewielkiej ilości miejsca przyjmuje sekretariat Ligi Morskiej i Rzecznej, Katowice, Plebiscytowa 1, pokój 36, II p. — Telef. 21.20; godz. urz. 10—1 i 3—5.

Z Katowickiego.

Katowice. (Powrót z Ameryki). Wicewojewoda Żurawski oraz członek śląskiej rady wojewódzkiej adw. Kobylński powrócili ze Stanów Zjednoczonych, dokąd wyjeżdżali w swoim czasie dla podpisania obligacji pożyczki śląskiej.

— (Ukonstytuowanie zarządu kasy chorych w Katowicach.) W piątek wieczorem odbyły się wybory prezesa i obu wiceprezesów zarządu kasy chorych na m.

Katowice. Prezesem wybrano p. Alojzego Adamczyka (pracobiorcę), wiceprezesami pp.: Ewert (Niemiec) i Maciejewski (P. Z. P.) Po wyborze pracodawcy opuścili na znak protestu salę. Sprawa wyboru komisji personalnej, rewizyjnej i lekarskiej odłożona została wobec tego do przyszłego piątku.

— (Goście ze Stanów Zjednoczonych.) W dniu 6 czerwca przybywa do Katowic wycieczka amerykańska licząca 800 osób dla zwiedzenia śląskich zakładów przemysłowych. Wycieczka zwiedzi poprzednio wystawę w Poznaniu.

— (W sprawie strajku czeladników krawieckich.) W związku z podaną wiadomością o strajku w Katowicach pracowników krawieckich, donosimy, że żadna zmiana w dotychczasowym stanie nie nastąpiła. Strajkują nadal pracownicy krawieccy połowy warsztatów krawieckich w Katowicach.

— (Godziny kąpielowe w miejskich łazienkach.) Magistrat miasta Katowic ustalił, że podczas letnich miesięcy, począwszy od 15 maja, łazienki miejskie są otwarte dla publiczności: Pływalnia przed południem od godz. 7 do 9 dla mężczyzn, od 9 do 11 dla kobiet, od 11 godz. do 2 po południu dla mężczyzn, od godz. 2 do 3 dla dziewcząt, od godz. 3 do 4 dla kobiet, od 4 do 7 dla mężczyzn. W każdy wtorek i czwartek pływalnia jest otwarta dla mężczyzn tylko do godz. 6 ze względu na kursy pływaków. — Kąpiele tuszowe są otwarte dla mężczyzn i kobiet codziennie od godz. 7 rano do 7 wieczorem, natomiast kąpiele w wannach i parowe codziennie od godz. 9 do 7 wiecz. Dla kobiet kąpiele parowe i gorąco-powietrzne są otwarte w każdą środę od godz. 9 do 7 wieczorem. W soboty i dzień przed świętami czas kąpielowy zostanie przedłużony o 1 godzinę.

Mysłowice. (Przemysłnictwo). Podczas jednej z minionych nocy urzędnicy śląskiej straży granicznej przytrzymali Juliusza i Piotra Paluchów oraz Jana Biernackiego — z przemytem rodzynek i pomarańcz. Przemysłników odstawiono do aresztu, towar skonfiskowano. Kara wynosić będzie około 15 tysięcy zł.

— (Sprawy komunalne). Po 2-miesięcznej przerwie odbyło się posiedzenie Rady miejskiej. — Na potrzeby straży pożarnej uchwalono 40 tysięcy zł. Straż zakupi nowe helmy i uniformy, sikawkę motorową i wóz sprzętowy. — Na budowę domu Czytelnictwa Ludowych w Katowicach uchwalono 500 zł. Wniosek Z.O.K.Z. o przyznanie subwencji na rzecz kolonij letnich dla dzieci przyjęto.

Różdzeń - Szopienice w Katowickim. (Dziwne praktyki spółki Giesche). Zarząd tutejszych zakładów przemysłowych spółki akcyjnej Giesche sprzedawał w tych dniach konie, sztuki wybrakowane, dla rolnika atoli pożyteczne. Reflektantów na konie te było sporo z pomiędzy tutejszych rolników. Mimo to nabywcami zostali tylko dwaj obywatele. Ma się wrażenie, jakoby zarząd Gieschego upatrzył sobie tylko owych dwóch rolników, a o reszcie zapomniał zupełnie. Wygląda to na jednostronne traktowanie tej reszty, która co najmniej tak samo, jak uprzywilejowani dwaj gospodarze, jest poszkodowana przez trujące gazy hut spółki Gieschego. Taką to sprawiedliwość wobec tutejszej ludności rolniczej kierują się Amerykanie. Nie płacą odszkodowań za szkody w rolnictwie, a w dodatku upodlegają właścicieli roli tam wszędzie, gdzie mogliby osiągnąć pewne materialne korzyści. Tego rodzaju praktyki Amerykanów oddajemy pod sąd opinii publicznej.

Chorzów w Katowickim. (Podziękowanie). Zarząd grupy Związku Inwalidów Wojennych w Chorzowie, składa serdecznie podzię-

Już w najbliższych dniach odbędzie się ciągnięcie 1-szej klasy 19-tej Polskiej Loterii Klasowej. Jeżeli jeszcze do dnia dzisiejszego nie zamówiłeś losu, to uczyn to natychmiast i dziś jeszcze zamów szczęśliwy los w słynnej ze swego szczęścia i niezawodnej kolekturze

Śląskiego Domu Handlowego
Katowice, ul. św. Jana 11.

Konto P. K. O. nr. 300.649.

Główna wygrana: **zł. 750.000,—** oraz wygrane po 400 000,— zł., 350 000,— zł., 150 000,— zł. i t. d. na ogólną sumę **zł. 28 272 000,—**.

Zamówienia listowne zatapia się szybko i solidnie.

Wyciąć!!!

Pamiętaj Śląski Dom Handlowy Wyciąć!!!
Katowice — Jana 11.

kowanie Dyrekcji Polskich Kopalń Skarbów w Król. Hucie, Dyrekcji Elektrowni w Chorzowie oraz pp. kupcom Kretowi i Grzesieckiemu w Chorzowie za udzielenie zapomogi dla dzieci ofiar wojny, przystępujących do pierwszej Komunii św.

Kochłowice w Katowickim. (Wysledzenie włamywaczy). Przed kilku dniami dokonano kradzieży z włamaniem w mieszkaniu nauczycielki Marii Mechnickiej w Kochłowicach. Policja wysledziła sprawcę w osobie Leopolda Kowalca z Katowic. Część skradzionych rzeczy oddano poszkodowanej. Kowalca osadzono w więzieniu sądowym.

7 Król. Huty.

Król. Huta. (Komitet Powszechnej Wystawy Krajowej). W Król. Hucie utworzono komitet, przy którym znajduje się biuro kwaterunkowe. Do Komitetu wystawy w Poznaniu należał prezydent miasta Spaltenstein jako prezes, dyrektor Dalber zastępca prezesa, Tomanek sekretarz, kupiec Ogorzałek skarbnik. W związku z otwarciem Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu i spodziewanym napływem licznych rzesz turystów krajowych i zagranicznych na Śląsk, palacą staje się sprawa pomieszczenia tych gości na przeciąg kilka dni w Królewskiej Hucie. Hotele nie zawsze spełnia temu zadaniu. Komitet wobec tego zwraca się do mieszkańców miasta Królewskiej Huty, by ofiarowali na ten cel wolne pokoje za pewną opłatą. Zgłoszenia pomieszczeń i kwater z podaniem ilości pokoi i łóżek wraz z pościelą oraz dokładnego adresu kwaterodawcy, przysyła Biuro Informacyjne — kwaterunkowe w Król. Hucie, ratusz pokój Nr. 35 w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godz. 10—12.

— (O budowę mieszkań). Miasto Król. Huta ma 2 tysiące bezdomnych rodzin. Magistrat zabierał się już kilka razy do budowy mieszkań, lecz zawsze bez skutku z powodu braku terenu budowlanego. Bezdomni, zwłaszcza robotnicy, spodziewali się, że zarządy dwóch wielkich miejscowych przedsiębiorstw przemysłowych przyczynią się do zlagodzenia nędzy mieszkaniowej, lecz nadzieje te zupełnie zawiodły. Słychać, że magistrat w najbliższym czasie zwróci się w sprawie budowy mieszkań do obydwóch dyrekcji zakładów przemysłowych. Czy układy magistratu z magnatami przemysłowymi skończą się pomyślnie, okaże niedaleka przyszłość.

— (Sprzeniewierzenie). Podróżujący Reinhold Zehreis przywłaszczył sobie 15 tysięcy zł., które pobrał na rachunek firmy Fröhlicha. Po dokonaniu sprzeniewierzenia zbiegł. Właściciel firmy wyznaczył nagrodę za wyśledzenie kryjówki niesumiennego urzędnika. W tych dniach sprzeniewierca został aresztowany w Świętochłowicach.

U ludzi, cierpiących na żołądek, kiszki i przemiane materji, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa pobudza prawidłowość funkcji narządów trawienia i kieruje odżywcze dla organizmu soki do krwiobiegu. Opinie wybitnych lekarzy specjalistów wykazują, że woda Franciszka-Józefa jest niezmierznie pożyteczna także i przy zwapnieniu naczyń krwionośnych (przy arteriosklerozie). Zadać w aptekach i drogeriach.

Z Pszczyńskiego.

Mikołów w Pszczyńskim. (Wpisy do gimnazjum żeńskiego.) Wpisy do kl. I—VII-mej miejskiego gimnazjum żeńskiego w Mikołowie — z pełnymi prawami szkół państwowych — wydział matematyczno-przyrodniczy — rozpoczynają się dnia 21 maja b. r. od godz. 11—13-tej. Egzamina wstępne do kl. I-szej odbędą się dnia 24 czerwca b. r. o godz. 8.30. Taksa wpisowa 3 złote.

Imielin w Pszczyńskim. (Pod kołami samochodu.) Auto ciężarowe przejechało Annę Bóldysową z Imielina. Okaleczoną odstawiono do lecznicy.

Wielki Chelm w Pszczyńskim. (Włamanie). Znaczną stratę poniósł karczmarz Franciszek Pastwa. Nieznani złodzieje włamali się do lokalu Pastwy i przywłaszczyli sobie rower, płaszcz gumowy i zapas wyrobów tytoniowych oraz trunków. Ostrzegamy przed kupnem skradzionych rzeczy.

Z Rybnickiego.

Żary. (Czyj rower). Miejski urząd policyjny podaje do wiadomości, że znaleziono rower męski. Właściele roweru winieni zgłosić się w miejskim urzędzie policyjnym pokój 4.

Brzezie w Rybnickim. (Święto narodowe). W Brzeziu, miejscowości granicznej, położonej nad Odrą obchód święta narodowego obchodzono w tym roku nader uroczysto. W pochodzie urządzonym w dniu 2 maja wieczorem brali udział mieszkańcy i miejscowe towarzystwa. Na „Wieży Wolności” — za czasów niewoli Wierzy Bismarcka — płonął ogień. Puszczano także rakiety. W dniu 3 Maja o godz. 9 mieszkańcy wioski byli obecni na nabożeństwie w kościele parafialnym. Piękne kazanie okolicznościowe wygłosił W. ks. proboszcz Borzucki. Kaznodzieja wzywał wiernych, by kochali Ojczyznę, pouczył słuchaczy, że w dniu 3 maja naród obchodzi podwójną uroczystość, mianowicie święto narodowe i uroczystość Królowej Korony Polskiej. Po nabożeństwie urządzono znowu pochód. Na czele pochodu znajdowali się jeźdźcy, za banderą konną dziatwa szkolna i młodzież ze sztafetami pod kierownictwem nauczycieli, następnie maszerowali urzędnicy, pracownicy fabryk, związki i tłum mieszkańców. Pochód zatrzymał się pod „Wieżą Wolności”. Nauczyciel Żródlowski wygłosił patriotyczną przemowę. Po odśpiewaniu hymnu narodowego „Jeszcze Polska nie zginęła” pochód ruszył na granicę, wznosząc okrzyki „Niech żyje Polska”. Następnie, po krótkim postoju uczestnicy wrócili do Brzezia. Ponieważ święto narodowe przypadło na piątek, przeto zabawa ludowa odbyła się w niedzielę 5 maja. Staraniem grona nauczycielskiego urządzono także podwieczorek dla dzieci. W ogrodzie

Gięda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 17 maja za: 100 złotych 47.25 marek niemieckich; 100 marek niemieckich 211.50 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 17 maja za: 10 franków francuskich 34.76 zł; 100 franków szwajcarskich 171.31 zł; 100 szylingów austriackich 124.97 zł. — Z walut dolar gotówkowy utrzymuje się na poziomie 8.91 do 9.92 zł.

Poznańska giełda zbożowa w dniu 17 maja.

Żyto 31.00, pszenica 46.50—47.50, jęczmień na przemiał 32.50—33.50, jęczmień browarowy 33.50—33.75, owies 31.00—32.00, osucie żytnie 23.75—24.75, osucie pszeniczne 26.00—27.00, mąka żytnia 45.00, mąka pszeniczna 65.00 do 69.00, seradela 65.00—70.00, makuch ze słonecznika 41.00—43.00. Reszta notowań bez zmian. Obrót słaby.

położonym nad granicą odbył się koncert. Czysty zysk przeznaczono na kolonje letnie dla tutejszej dziatwy. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (Ostatnia szczyta). Robotnik Kasper Macharczyński spadł z wysokości 7 metrów na kamienie. W drodze do szpitala zmarł. Wypadek zdarzył się w kamieniołomach w miejscowości Bobrowniki.

Żyglin. (Włamanie do sklepu). Kupiec Ernest Rydiger zgłosił w urządzie policyjnym kradzież towarów lokciowych. Wartość łupu złodziejskiego Rydiger ustalił na 6 tysięcy zł. Sprawców dotychczas nie wysledzono.

Radzionków w Tarnogórskim. (Pierwsza Komunia św.) Niedziela 12 maja będzie dla nas dniem pamiętnym: w dniu tym nasze dziatki polskie przystępowały po raz pierwszy do Stołu Pańskiego. Dzieci tych było 316. O godzinie 8 wprowadzono dziatwe do kościoła w procesji z duchowieństwem i przy dźwiękach orkiestry. W kościele nasampród dzieci odnowiły przyrzeczenia, dane na chrzcie świętym, poczem Przew. ks. proboszcz dr. Knosala celebrował uroczystą Mszę św. Przed Komunią św. wygłosił ks. proboszcz naukę do dziatek o ważności i łasce Komunii św. Za wszelkie troski i starania oraz za opiekę nad naszymi dziatkami składamy przedewszystkiem serdeczne podziękowanie Przew. ks. proboszczowi dr. Knosali oraz Wiel. ks. ks. wikarym Kulokowi i Harońskiemu. Również dziękujemy wszystkim, którzy w jakibądź sposób przyczynili się do upiększenia tegorocznej uroczystości pierwszej Komunii świętej dziatek naszych.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Konie zabite od piorunu). Przed kilku dniami przeciągała nad miejscowością Babienica silna burza. Nagle uderzył piorun w zaprzęg. Fr. Hampla, zabijając oba konie. Jeden koń był własnością Hampla, drugi Józefa Cyla z Babinicy. Hampel nie został porażony, chociaż stał blisko koni.

Ligota Woźnicka. (Obłowili się). Kupiec Rafał Osadnik został

dotkliwie poszkodowany przez nieznaną osobników, którzy włamali się do jego sklepu. Wartość skradzionych towarów wynosi 2 tysiące 953 zł.

Z Cieszyńskiego.

Bielsko. (Śmiertelny wypadek podczas pracy). Zatrudniony przy naprawie gmachu Banku Polskiego murarz Wincenty Czechowski spadł z rusztowania, przyczem doznał ciężkich okaleczeń. Robotnik Wincenty Struchlik, który pracował obok Czechowskiego, spadł także na bruk ulicy i doznał śmiertelnych okaleczeń. Struchlik zmarł w lecznicy, nie odzyskawszy przytomności.

Z całej Polski.

Warszawa. (Wzruszająca pamiątka Ojca św.) Z okazji uroczystości 60-lecia kapłaństwa Ojca św. Piusa XI-go wyjeżdża z Warszawy do Rzymu wielka pielgrzymka narodowa, aby złożyć hołd Ojcu św. W tych dniach nadeszła do komitetu, organizującego pielgrzymkę, wiadomość z Watykanu, przesłana do nuncjatury apostolskiej w Warszawie, że Ojciec św. pragnie, aby w wycieczce wzięły udział dwie służące, które pracowały u niego w Warszawie podczas sprawowania urzędu nuncjusza papieskiego w Polsce. Staruszek, który był sługą u Ojca św. jako mgrs. Achillea Ratta, a to Julia Cugowska i Marjanna Boczek, rozplakały się ze wzruszenia na wiadomość o tem, że Ojciec św. chce je zobaczyć, a nawet przyśłał pieniądze, aby bezpłatnie mogły odbyć podróż do Rzymu. Oczywiście obydwie wybierają się z pielgrzymką.

Wilno. (Ogień zniszczył miasteczko). Dzienniki wileńskie donoszą, że miasteczko Iwje spłonęło doszczętnie. Z 250 domostw pozostały tylko zgłiszczka. Na ratunek miasteczku pospieszyła straż z Lidy, która przybyła specjalnym pociągiem. Pomoc jednak była daremna.

Zakopane. (Budowa nowych uzdrowisk turystycznych). Pięć schronisk budowanych przez oddziały Polskiego Tow. Tatrzańskiego jest już na ukończeniu i ich poświęcenie względnie oddanie do użytku publicznego nastąpi w roku bieżącym. Poza tem w roku bież. rozpoczęta będzie budowa kilku dalszych schronisk.

Za najpilniejsze uznano schronisko na szczycie Jaworzyny koło Krynicy, na Perehybie w Beskidach sądeckich między Bystrem i Szczawnicą, w Pieninach na Chomaku. Poza Towarzystwem Tatrzańskim wojewódzka komisja turystyczna w Katowicach ma rozpocząć budowę domu wycieczkowego dla młodzieży śląskiej w Sromowcach Niżnych w Pieninach i warszawski klub narciarski rozpoczyna budowę schroniska w dolinie Czochołowskiej w Tatrach.

Toruń. (Szalony czyn matki). Mężatka H. Mederska w Toruniu wskoczyła w zamiarze samobójczym do stawu wraz z trojgiem dzieci w wieku 6 lat, 3 lat i 5 miesięcy. Matkę wraz z dwojgiem dzieci wyratował kanonier z 6 baterji artylerji. Mederska, która cierpi na chorobę umysłową odstawiono do lecznicy.

Z dalszych stron.

Berlin. (Kradzież ręczników na kolejach niemieckich). Zarząd kolei niemieckich ma w pogotowie dla pociągów pośpiesznych z górą 100 tysięcy tuzinów ręczników. Około 13 proc. z tej sumy, a mianowicie 15.155 sztuk „przepadło gdzieś” w ciągu 1928 r. Ponadto 4 proc. używanych przez podróżnych ręczników przychodziło do prania w takim stanie, iż wogóle nie nadawały się już do dalszego użytku. Za same zużyte ręczniki poniosły koleje Rzeszy niemieckiej stratę około 30 tysięcy marek w ciągu roku. Z cyfr powyższych widać, iż obywatele „państwa bożej” nie odznaczają się zbytnią, chociaż przez Niemcy stale podkreślaną, uczciwością i porządkiem.

Jeruzalem. (Bankructwo króla). Dzienniki wychodzące w Jerozolimie donoszą, że król Hedżasu Hussein, zgłosił niewypłacalność. Zaangażował się on podobno w wielkich interesach eksportowych, które mu się nie powiodły. Pasywa jego wynoszą blisko milion funtów.

Święto Druchen.

W dniu 20 maja odbędzie się „Święto Druchen” — uroczystość młodzieży zgrupowanej w stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej Żeńskiej. Organizacja ta rozpowszechniona po całej Polsce, stoi na gruncie narodowym. Przez swą karność organizacyjną i pożyteczną działalność jest jednym z najlepszych w dobie obecnej czynników, usiłujących w młodzież wlać uczucia żywej wiary katolickiej i czynnej miłości Ojczyzny. Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej zwraca się do starszego społeczeństwa o materialne poparcie. W miejscowościach, gdzie Stowarzyszenia te urządzają kwestę uliczną i sprzedają żetonów, niechaj każdy z przechodniów według możliwości ofiaruje datek na rzecz Stowarzyszenia.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na czerwiec. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a istowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnolazak lub Goniec Śląski	Katowice	miesiąc czerwiec 1929 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc czerwiec 1929 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Bezpłatne poradnie przeciwgruźlicze są czynne w następujących miejscowościach.

1. w Katowicach ul. Andrzeja 9, wejście z podwórza. (Kierownik dr. Wilimowski, zastępuje dr. Śmieja). Poradnia otwarta codziennie od 11 do 13. Lekarskie porady każdy wtorek i piątek od godz. 12—13. Naświetlanie lampą kwarcową codziennie.
2. w Królewskiej Hucie ul. Wandy 68. — Lekarz, dr. Spyra. Poradnia otwarta we wtorki, środy, piątki i soboty od godz. 8—10. Badanie lekarskie we wtorki od 18—19.
3. w Rudzie Śl. ul. Szopena 6. — Lekarz, dr. Dzieża. Poradnia otwarta w poniedziałki i czwartki od godziny 8—10. Badanie lekarskie we czwartki od 13—14-tej w szpitalu gminnym. Naświetlanie lampą kwarcową w poniedziałki i czwartki przy ul. Szopena 6 w godzinach porannych.
4. w Siemianowicach Śl. ul. Sobieskiego 2. — Lekarz, dr. Herman. Poradnia otwarta codziennie od godziny 9—11. Badanie lekarskie w piątki od 11,30—12,30. Naświetlanie lampą kwarcową we wtorki, piątki i soboty od godz. 9—11.
5. w Hajdukach Wielkich ul. Szpitalna Rewier. — Lekarz dr. Mierzowski. Poradnia otwarta codziennie od godziny 12—13. Badanie lekarskie w czwartki od godz. 12—13.
6. w Mysłowicach ul. Szkolna 3. — Lekarz dr. Obremba. Poradnia otwarta codziennie od godz. 10—11. Badanie lekarskie w środy od godz. 10,30—11,30. Do wagi przychodzą dzieci w każdy piątek od godz. 13—14,30. Naświetlanie lampą kwarcową we wtorki, czwartki i soboty od godz. 8—10.
7. w Świętochłowicach ul. Ficka 1. (gmach przed Starostwem). — Le-

karz dr. Hessek. Poradnia otwarta codziennie od godz. 8 z wyjątkiem dni naświetlań. Badanie lekarskie w środy od godz. 11—12. Naświetlanie lampą kwarcową w poniedziałki, czwartki i soboty.

8. w Szopienicach ul. Kolejowa 1. — Lekarz dr. Szpiler. Poradnia otwarta codziennie od godz. 11—13. Badanie lekarskie we wtorki od godz. 10—11. Naświetlanie lampą kwarcową w poniedziałki, środy i piątki (przed południem od godz. 10—12 po południu od 13—15).
9. w Rybniku plac Kościelny 2. — Lekarz, dr. Kehle. Poradnia otwarta codziennie od godz. 15—16. Badanie lekarskie we wtorki i piątki od 18—19. Naświetlanie lampą kwarcową we wtorki i piątki od godziny 13—16.
10. w Bielsku, ul. Blichowa 62. — Lekarz, dr. Baum. Poradnia otwarta od godz. 16—17. Badanie lekarskie w środy i soboty od godz. 17—18. Naświetlanie lampą kwarcową w poniedziałki, środy i piątki po południu.
11. w Tarnowskich Górach, ul. Przemysłowa 19. — Lekarz, dr. Szpil. Poradnia otwarta w czwartki, piątki i soboty. Badanie lekarskie w czwartki i piątki od godz. 15—16. Naświetlanie lampą kwarcową 3 razy w tygodniu.
12. w Cieszyńcu — gminny urząd zdrowia. — Lekarz, dr. Karell. Poradnia otwarta codziennie od godz. 9 do 10. Badanie lekarskie w piątki po południu od godz. 16—18. Naświetlanie lampą kwarcową w poniedziałki od godz. 14—18, w środy od godz. 13—16, w piątki od 13,30 do 16, w soboty od 14—18.

Delegat Polski na uroczystości rumuńskie.

Warszawa. (PAT) W dniu 17 b. m. minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski wyjechał do Bukaresztu, gdzie będzie reprezentował rząd polski na uroczystościach, związanych z obchodem 10-lecia zjednoczenia Wielkiej Rumunii. Na czas nieobecności ministra będzie go zastępował podsekretarz stanu w ministerstwie przemysłu i handlu, dr. Franciszek Doleżał.

Przyjęcie u konsula polskiego we Wrocławiu.

Wrocław. (PAT) Konsul R. P. we Wrocławiu p. Wdziekoński urządził w piątek przyjęcie, w którym wzięli udział przedstawiciele władz, korpusu konsularnego, sfery przemysłowej i prasy. Wśród gości znajdował się nadprezydent prowincji dolnośląskiej Lüdemann. Goście przybyli przeważnie z żonami, co wpłynęło na wytworzenie sympatycznej atmosfery. Zebranie przeciągnęło się do późnej godziny.

Konkordat Prus z Watykanem.

Berlin. (PAT) Jak donosi prasa berlińska, gabinet pruski odbył posiedzenie, po którym nastąpiła konferencja ministrów z udziałem podsekretarzy stanu. Na konferencji tej był dyskutowany projekt konkordatu między Prusami a Stolicą Świętą. Projekt ten przedstawiony już był przez nuncjusza Pacelliego Papieżowi i na jego życzenie uległ pewnym zmianom. Gabinet przyjął projekt, który zostanie teraz przedłożony sejmowi.

Wydalenie korespondenta rosyjskiego z Niemiec.

Berlin. (PAT) „Voss. Ztg.” i „Berl. Tagebl.” donoszą, że prezydent policji berlińskiej wydał decyzję, wydalać z Niemiec korespondenta berlińskiego moskiewskiej „Prawdy”. Prezydent policji umotywiował swe zarządzenie tem, że korespondent „Prawdy” miał w czasie zaburzeń majowych dawać do Moskwy skandaliczne sprawozdania, w szczególności, jak

donosi „Berl. Tagebl.”, miał ów korespondent zająć stanowisko przeciwko zachowaniu się policji i miał mieszać się w wewnętrzne sprawy Niemiec. Korespondent zgłosił zażalenie przeciwko wydaleniu go, które obecnie ma być rozpatrywane.

SPORT.

Zakończenie wyścigów konnych.

W niedzielę 19 i poniedziałek 20 maja zakończy się sezon wyścigowy w Tarnowskich Górach. Z główniejszych gonitw rozegrane zostaną nagrody dam — 1.500 zł z nagrodą honorową, nagroda Czarnego Lasu — z nagrodą ofiarowaną przez Romana Rogowskiego i najgłośniejsza gonitwa sezonu z przeszkodami na odległość około 4.800 mtr. z nagrodą 10.000 zł., oprócz tego jeździec zwycięzca otrzyma bardzo cenny żeton z Ministerstwa rolnictwa i nagrodę honorową ofiarowaną przez miasto Tarnowskich Gór, które wyznacza co rocznie najcenniejszą i bardzo piękną nagrodę honorową.

Zawody sportowe w Król. Hucie.

W poniedziałek, 27 maja o godz. 8 rano rozpoczną się zawody męskich zakładów średnich Król. Huty, Nowego Bytomia i Rudy. Zawody obejmować będą 5-cio bój lekkoatletyczny (100 m, bieg płaski, rzut dyskiem i granatem, skok w wyż i w dal) oraz stażeta 10×100 m., rozgrywki w palanta i koszykówka. Drużyny, które osiągną najlepsze wyniki, dopuszczone zostaną do finału dla wszystkich 5 rejonów Województwa śląskiego w dniu 8 czerwca. Ze względu na charakter propagandowy powyższych zawodów, wstęp na boisko dla młodzieży jest bezpłatny.

Mecze ligowe w nadchodzącą niedzielę

W niedzielę 19 b. m. odbędzie się w Królewskiej Hucie mecz o mistrzostwo ligi pomiędzy drużynami Ruch W. Hajduki i I. F. C. Katowice.

Ponadto grać będą o mistrzostwo ligi: w Krakowie — Cracovia — Warta Poznań, w Warszawie — Polonia — Legia.

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

Zarząd kościelny parafii Najśw. Panny w Bytomiu zlecił wykonanie robót murarskich przy budowie nowego kościoła św. Barbary budowniczemu Wodarzowi z Bytomia.

*

W środę, 15 maja b. r. odbyło się w Bobrku poświęcenie nowego gmachu szkolnego, obejmującego 16 klas oraz halę dla ćwiczeń gimnastycznych. Koszt budowy wyniósł około 400 tysięcy marek. Uroczystość poprzedziło nabożeństwo w miejscowym kościele parafialnym, poczem aktu poświęcenia dokonał ks. prob. Komor. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz rządowych, powiatowych i gminnych.

Z Zaborskiego.

Rada miejska w Zabrze na swem czwartkowym posiedzeniu przystąpiła do wyboru nowego pierwszego burmistrza w miejsce dotychczasowej głowy miasta, obecnego naczelnego prezydenta w Opolu, dr. Lukaschka. Proponowano do wyboru: centrowcy radcę miejskiego dr. Kasperkowitza, nacjonalisci landrata dr. Urbankę, komuniści radcę miejskiego Jendroscha. Otrzymali głosów: dr. Kasperkowitz 25, dr. Urbanek 12, Jendrosch 8, dr. Kleinwächter 1. Ponieważ żaden z wymienionych nie otrzymał absolutnej większości głosów, musiały nastąpić wybory ściśle pomiędzy dr. Kasperkowitzem a dr. Urbankiem. Wynik tychże był następujący: dr. Kasperkowitz 25, dr. Urbanek 13 głosów. 9 kartek wyborczych było nieważnych. Wobec tego także drugi wybór nie dał wyniku i musi się odbyć nowy wybór na jednym z najbliższych posiedzeń rady miejskiej.

*

Nad Zabrzem i okolica przechodziła w czwartek w południe gwałtowna burza z ulewą. W krótkim czasie zamieniły się ulice w potoki. Miejscami utworzyły się formalne jeziora. Woda wdarła się do piwnic, sieni a nawet do mieszkań, wyrządzając znaczne szkody.

Z Gliwickiego.

W tych dniach przystępowały w Ziemieczach dzieci do pierwszej Komunii św. Z 186 dzieci było tylko 12 dzieci polskich. Przebieg uroczystości wypadł ku zadowoleniu wszystkich obecnych.

*

Od dnia 9 maja b. r. zaginął 37-letni inwalid Ludwik Biskupek, zamieszkały w Gliwicach przy ulicy Ligockiej 44. Zaginiony jest ciężko chory na płucę, od pewnego czasu nosił się z zamiarem popełnienia samobójstwa.

*

W czwartek wydarzyło się w Kłodnicy godne pożalowania nieszczęście. Trzyletnie dziecko urzędnika kolejowego, Jana Golasza, dostało się pod dorózkę. Koła przeszły dziecku przez piersi. Lekarz wątpi o wyzdrowieniu maleństwa.

Z Kozielskiego.

W Starem Koźlu przystępowały dzieci — w liczbie 40 — do pierwszej Komunii św. Polskich dzieci było 36. Wzruszające kazanie wygłosił i uroczyste nabożeństwo odprawił miejscowy proboszcz, ks. Melz. Po uroczystych niesporach otrzymały dzieci obrazki pamiątkowe.

W poniedziałek, t. j. w drugim dniu Zielonych Świąt — 20 b. m. odbędzie się tylko jedno spotkanie o mistrzostwo ligi w Krakowie; grać będą drużyny Warty i Garbarni.

Drużyna czeska w Katowicach.

Sekcja piłki nożnej K. S. Policyjnego Katowice sprowadza do Katowic na Zielone Świątki czeską drużynę D. S. K. Cieszyn, z którą rozegra zawody w 1-sze święto na boisku I. F. C. o godz. 17-tej. Zaś w drugie święto, dnia 20, rozegra na tem samem boisku zawody z I. F. C. o godz. 15,30.

Z Opolskiego.

Tuż pod mostem odrzańskim w Opolu zatonała łódź z 330 tonnami węgla. Załoga uratowała się w ostatniej chwili.

Podczas ostatniej ciężkiej burzy, która nawiedziła całą okolicę Opola, został w sąsiednim Przyworze zabity przez grom 20-letni syn rolnika Wawrzynka, zajęty pracami na polu. Także jeden z koni został zabity.

Z Dobrodzieńskiego.

Podczas burzy w zeszły poniedziałek po południu uderzył grom w stodołę gospodarza Stanisława Ziabi i zapalił ją. Budynek spłonął doszczętnie wraz z zapasami słomy i paszy oraz z wszystkimi maszynami rolniczymi.

Jak Maciej Czapla został bogatym?

Wielki jarmark odbyć się miał w pobliskim miasteczku.

Każdy z gospodarzy przygotowywał się do tego, by móżdż zakupić wszystko co potrzeba.

Ledwie świtało, gdy Maciej Czapla wyruszył w drogę. Chociaż był właścicielem trzech morgowego gospodarstwa, wozu własnego nie miał, trzeba było iść pieszo.

Strasznie mu przykro było patrzeć na wymijających, dobrze usadowionych na własnych wozach sąsiadów.

Uszedł już większą część drogi, gdy nagle ktoś z tyłu zawołał: kumie Macieju, siadaj to cię dowiozę. — Był to sołtys z jego wsi.

Maciej wsiadł, a sołtys do niego — słyszałeś Macieju jak to stary Kacprzak buduje nową chałupę, a i dokupił jeszcze 15 morgów gruntu, a to wszystko za wygrane na Loterii Państwowej pieniądze. Córka go namówiła, kupił los za 10 złotych, a wygrał 15.000. Dobrze, co?

Macieja, jak piorunem raziło. Boże! co by to było, jakby tak on wygrał, miałby najlepsze pole, nową chałupę, parę gniadych, nowy wóz, a na tym wozie widział już siebie z Jagusią, jadących przez miasteczko.

Ocknął się. Stanęli na rynku. Nie namyślając się ani przez chwilę zeskoczył z wozu i pędem pobiegł do pobliskiej kolektury. Kupił los. Wrócił do domu, ale nikomu o tem nie powiedział.

Minęło sporo czasu .....

Wracał Czapla któregoś dnia po ciężkiej pracy do domu, aż tu widzi biegnie ku niemu sołtys i coś siarczyście wymachuje rękoma. Tknęło go coś. A tu sołtys jak nie huknie: — Macieju, jesteś bardzo bogaty. Wygrałeś na swój los 50.000 złotych.

Marzenia Macieja Czapli ziściły się potrójnie.

Program radiowy.

Wtorek, 21 maja 1929.

Katowice, fala 416,1 m.: 11.56—12.10 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Płyty gramofonowe — 12.50 Komunikaty z Wystawy w Poznaniu — 13.00 Komunikaty z Warszawy — 15.10 Pieśni majowe z Krakowa — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych — 16.00 Płyty gramofonowe — 16.15 Program dla dzieci z Warszawy — 16.45 Koncert płyt gramofonowych — 17.00 Odczyt o organizacji Wystawy w Poznaniu — 17.25 Odczyt z Poznania — 17.55 Koncert z Warszawy — 18.35 Utwory poetyckie: „Nasze drzewa” — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Komunikat harcerski — 19.20 Odczyt: Działalność i program prac Rady Sportowej Województwa Śląskiego w roku 1929 — 19.45 „Co słyszał w Strażactwie?” — 20.00 Słuchowisko z Wystawy w Poznaniu — 20.15 Koncert z Poznania — po transmisji komunikaty

Środa, 22 maja 1929.

Katowice, fala 416,1 m.: Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Słuchowisko z Warszawy dla dzieci wiejskich: Majowy dzień. — 12.50 Komunikaty z wystawy w Poznaniu — 13.00 Komunikaty z Warszawy — 15.10 Pieśni majowe z Krakowa — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych — 16.00 Płyty gramofonowe — 17.00 Radioamator śląski — 17.25 Wykłady języka polskiego — 17.55 Koncert z Warszawy — 18.50 Rozmaitości — 19.15 „Gospodyni śląska” — 19.33 Komunikaty radjoklubów śląskich — 19.45 Komunikaty Śląskiego oddziału towarzystwa przyrodników — 19.55 Komunikat. — 20.05 Komunikaty z wystawy w Poznaniu — 20.15 Koncert wieczorny — 21.35 Słuchowisko literackie z Poznania — 22.00 Komunikaty z Warszawy — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Warszawa, fala 1.39,5 m.: 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Program dla dzieci wiejskich —

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Gospoda dla dzieci na wystawie w Poznaniu.

Dla tych, którzy są zmuszeni zabierać swe dzieci ze sobą, nie mając możliwości pozostawienia ich w domu, znajduje się na terenach Powszechnej Wystawy Krajowej (pawilon Nr. 34, obok gmachu Wychowania Fizycznego „Gospoda dla dzieci.” Jest to przybytek pełen słońca, pogody i wesela. Rodzice będą mogli z całym spokojem powierzać swe dziateki na kilka godzin, a nawet na całodzienny pobyt w „Gospodzie”, gdyż fachowa i wzorowa opieka nad nimi jest zapewniona, higiena i czystość przestrzegana,

ogródek i boisko sportowe tuż obok. Dzieci otrzymywać tam będą za minimalną opłatą odpowiedni posiłek.

Kwatery dla wycieczek szkolnych.

Dla polskiej młodzieży szkolnej z kraju i zagranicy, obojga płci, urządzone zostały, w porozumieniu z kuratorem okręgu szkolnego poznańskiego, wygodne kwatery z całkowitą pościelą w cenie po 5 i 3 zł. (dla zbiorowych wycieczek po 2 złote.) Kwatery te mieszczą się przy ul. Matejki 8. i tam należy kierować zgłoszenia listowne i telegraficzne z załączeniem zadatku. Dokładny adres brzmi: „Kwatery”, Poznań, ul. Matejki 8, tel. 60 — 91.

15.35 Komunikat harcerski — 15.50 Kąci artystyczny — 16.00 Płyty gramofonowe — 17.00 Odczyt szkolny — 17.25 Skrzynka pocztowa — 11.55 Koncert — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Krajownawstwo: Zjazd w sprawie polskich uzdrowisk — 19.35 Skrzynka rolnicza — 20.05 Komunikaty konkursowe — 20.15 Muzyka — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 15.10 Pieśni majowe — 17.00 Odczyt: Książka Podola — 17.25 Odczyt o systemach filozoficznych — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Skrzynka pocztowa — 20.00 Hejnał — 23.00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 336,3 m.: 12.20 Radiografja — 12.50 Wiadomości z Wystawy — 13.00 Hejnał — 13.05 Płyty gramofonowe — 14.00 Giełda —

17.00 Sprawa litewska — 17.25 Słuchowisko dla dzieci — 17.55 Koncert — 18.50 Nadprogram — 19.15 Wiadomości z wystawy — 19.50 Radjokronika — 20.05 Wiadomości z wystawy — 20.15 Rzeczy ciekawe — 20.30 Koncert — 22.15 Muzyka — 23.30 Radiografja.

Wrocław, fala 321,2 m.: Gliwice, fala 326,4 m.: 16.30 Muzyka — 19.25 Odczyt: Kobieta czytająca gazetę — 19.30 Odczyt — 20.15 Słuchowisko: Listy gończe — koncert.

Berlin, fala 475,4 m.: 16.00 Odczyt — 16.30 Program dla młodzieży — 18.30 Pogadanka techniczna — 19.30 Z opery „Faust” — 20.00 Nadawanie obrazów — 20.05 Sprawy społeczne — 20.30 Koncert.

Wiedeń, fala 519,9 m.: 11.00 Muzyka — 16.00 Koncert — 17.35 Bajki — 19.00 Odczyt: Ubezpiecze-

nie od nieszczęśliwych wypadków w Ameryce — 19.30 Lekcja włoskiego — 20.00 Program rosyjsko-niemiecki — 20.25 Legenda rosyjska: Carya a ptak — po transmisji koncert.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar.

Sobota, dnia 18 b. m. „Zygmunt August” o godz. 7.30 wiecz.

Niedziela, dnia 19 b. m. „Kawiarenka” po połud. o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 19 b. m. „Pigmaljon” o godz. 7.30 wiecz.

Poniedziałek, 20 bm. „Obrona Czystochowy” po połud. o godz. 3.30.

Poniedziałek, 20 b. m. „Bal Maskowy” o godz. 7.30 wiecz. Występ Ignacego Dygasa.

Wtorek, dnia 21 b. m. „Pigmaljon” o godz. 7.30 wiecz.

Środa, dnia 22 b. m. „Pigmaljon” o godz. 7.30 wiecz.

Czwartek, dnia 23 b. m. „Aida” o godz. 7.30 wiecz. Występ Ignacego Dygasa.

Teatr Polski na prowincji.

Piątek, dnia 24 b. m. „Zygmunt August”, Cieszyn.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Ty, On, Ona,

Osiągnięcie szczęście, kupując los w najszcześliwszej kolekturze

W. KAFTAL i Ska

Katowice, ulica św. Jana 16.

Oddziały: Król. Huta ul. Wolności 26. Bielsko, Wzgórze 21.

Ciągnięcie I-szej klasy 19-tej Loterii Państwowej odbędzie się już 23 i 24 maja.

Główna wygrana:

Złoty 750.000 Złoty

CENY LOSÓW: cały zł. 40.—, połówka zł. 20.—, ćwiartka zł. 10.

Zamów natychmiast! Zamów natychmiast!

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w kopercie.

Do firmy W. Kaftal i Ska, Katowice, św. Jana 16b. KP.

Niniejszem zamawiam — całych losów po Zł. 40, — połówek po Zł. 20, — ćwiartek po Zł. 10. — Należność złotych — uiszczone natychmiast po otrzymaniu losów blankietem nadawczym P. K. O. 304.761 przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko: .....

Dokładny adres: .....

„Buchalterijne Współczesne Wykłady” Palliera gwarantują wieloletnią samodzielność. Warszawa, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.

DO Columbusa!

Poznań Wrocławskie

wiara po rowery wędruje, bo wszyscy wiedzą, że się nie orzyna, że tam się najlepiej kupuje! Kto nie ma forsy — bo nie bogaty, niech do pierona nie beczy, „Columbus” da mu rower na raty, a z długu się każdy wyliczy!

Rowery na raty i za gotówkę, najlepszej jakości, rama lutowana — na mufkach raty miesięczne Zł 20.— wpłata Zł 40.— kupuje się najtaniej w firmie:

„COLUMBUS” Skład rowerów właśc. Jan Sobierajski Poznań ul. Wrocławskie 15. Cenniki wysyłam bezpłatnie!

Kupowanie kota w worku

Tak głosi przysłowie, jeśli kupuje się coś, czego się nie widzi. Można się przytem samemu oszukać. Dlatego też, Szanowne Panie, piękne opakowanie jakiegokolwiek towaru nie powinno mieć na Was wpływu. Opakowanie jest bardzo kosztowne, i stanowi tylko nienadający się do niczego i niepotrzebnie opłacony odpadek. Znane z dobroci mydło „Kollontay z pralką” nie sprzedaje się nigdy w opakowaniu. Mydło „Kollontay” przeznaczone jest dla oszczędnych gospodyń domu, które nie wyrzucają grosze na marne, natomiast oglądają i sprawdzają to, co kupują. Przekonajcie się, Szanowne Panie, o aromatycznym zapachu, łagodności i obfitej pianie pięknego mydła „Kollontay”, a będziecie zdumione, że nawet za niską cenę można otrzymać coś tak doskonałego.

Mydło

KOLLONTAY

z pralką

Nr 125.

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyny wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabryka chemiczna Katowice—Brynów.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA”

USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA.

MASZYNY DO SZYCIA

systemu SINGERA, świat. fabryk, nagrodz. złotymi medalami oraz ROWERY

tylko za gotówkę po cenach ściśle hurtowych, poleca:

POLSKA SPÓŁKA MASZYNOWA „DOBROMASZYN” 19 Warszawa, Chmielna 32/35

1. maszyna nożna bębnowa zł. 260.— 2. Maszyna kryta gabinetowa zł. 310.— 3. Maszyna krawiecka oraz kamasznicza zł. 310.— 4. Rower wolnobieżny angielski, (pierwsz. gat.) zł. 260.— Uwaga: Do każdej maszyny dodajemy bezpłatnie 2 aparaty do haftu i cerowania. Wysyłamy na prowincję po nadesłaniu pocztą zł. 25 zadatku. Gwarancja 15-letnia. Dostawa na koszt firmy. Za dobroć otrzymujemy moc listów dziękczynnych.

Hallo... Uważaj i czytaj! Hallo... Zbliżeniem się letniego sezonu postanowiliśmy wysłać 5000 kompletów, po cenach o połowę taniej, niż w Waszych miejscowościach. W celu reklamowania Naszych towarów.

Komplet składa się z 15 sztuk mianowicie: 3 mtr. weł. towar. w najmodniejsze kraty lub gładkie na eleganckie ubranie meskie, 17 mtr. płótna białego „Ludowe” w najlepszym gatunku, 3 mtr. jedwabiu w deseń na elegancką suknię damską, 1 fartuch w najlepszym gatunku, 1 ręcznik wawłowy, 1 para pończoch, 1 para skarpetek, 6 chusteczek, 2 szpulki nici.

Taką całą wyprawę wysyłamy tylko za 59 zł. Za dobroć towaru gwarantujemy. Płaci się przy odbiorze towaru.

P. S. Na żądanie wysyłamy ilustrowane cenniki. — Adresować prosimy:

Dom Wysyłkowy „Wygodpol” Łódź, skrz. poczt. 60.

Karmelki

w wielkim wyborze poleca Fabryka A. Piasecki S. A. Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

Agitujcie za naszą gazetą!

Na raty!

Niskie ceny!

Kto chce tanio i ładnie mieszkanie umeblować

zaoszczędzi wiele pieniędzy, jeżeli kupował będzie meble wprost

z Fabryki Mebli „Fameta”

w zast.: B. Piókarz

Katowice, ul. Sobieskiego 19 (dawniej Roonstr.)

Przy wpłacie 10—20 %, a resztę można nawet do 30-ci miesięcy spłacać, otrzyma każdy, bez poręczyciela meble wszelkiego rodzaju jak: jadalnie, sypialnie, urządzenie kuchenne i biurowe, garnitury klubowe i salony, kanapy, otomany, łóżka fotelowe, materace i t. p., kapy, dywany i chodniki. Otwarte od godz. 8 rano do godz. 7 wieczor., w niedzielę i święta od godz. 9—2.

Niskie ceny!

Na raty!